

— संप्र den Kampf beginnen, kämpfen: °युध्यते HARIV. 10468. बाहु-
भ्यां संप्रयुध्यस्व यदि योद्धुं त्वमागतः R. 6, 63, 31. प्रूरयोः संप्रयुध्यतोः 87, 6.
संप्रयुद्ध im Kampfe begriffen, kämpfend MBH. 7, 4066. 5357. HARIV. 13674.
R. 6, 91, 3.

— प्रति bekämpfen, siegreich bekämpfen, es mit Jmd im Kampfe auf-
nehmen, kämpfen: मां प्रतियुध्यसे MBH. 1, 7102. 3, 1995. HARIV. 4850.
R. 3, 31, 16. 6, 13, 21. कथं भीष्ममहं संख्ये — इषुभिः प्रतियोत्स्यामि BHAG.
2, 4. MBH. 1, 5411. 2, 2547. 4, 1552. R. 1, 70, 28. 4, 13, 11. 7, 19, 23. °यो-
द्धुम् MBH. 4, 1241. HARIV. 8270. प्रतियोद्धुं न शक्नोति मानुषैरिह संयुगे
MBH. 13, 6900. प्रतिपुद्ध bekämpft R. 5, 46, 14. प्रत्ययुध्यन् MBH. 1, 7093.
3, 15171. R. GORR. 4, 23, 26. 4, 17, 19. °युध्य R. GORR. 2, 119, 17. °योद्धुम्
MBH. 14, 2507. — Vgl. प्रतियोद्धुः fgg. — caus. bekämpfen, siegreich
bekämpfen, es mit Jmd im Kampfe aufnehmen: को वा डुर्योधनं शक्तः प्र-
तियोधयितुं रणे MBH. 1, 7116. VARĀH. BRH. S. 43, 1.

— सम् zusammen kämpfen, kämpfen mit, bekämpfen: संयुध्यतोर्दिर-
दयोः BHAG. P. 10, 72, 37. धरेण समयुध्यत (सह युध्यत die neuere Ausg.) ।
सार्धं सर्वेण सैन्येन HARIV. 13177. fgg. R. 6, 18, 12. समयुध्यत पाण्डवम् MBH.
1, 5477. तेन चाहं न शक्ता ऽस्मि संयोद्धुम् R. 1, 22, 22. — caus. 1) zusam-
men in's Gefecht bringen: यद्वृत्रं त्वं चाशनिं वज्रेण समयोधयः RV. 1, 80,
13. — 2) bekämpfen: MBH. 1, 7098. 4, 561. 1875. 6, 2311. — desid. zu
kämpfen Willens sein: संयुप्तसति MBH. 8, 382.

— प्रतिसम् einem Angriff gemeinschaftlich widerstehen: प्रतिसंयुयुधः
BHAG. P. 8, 10, 4.

2. युध् (= 1. युध्) 1) nom. ag. Kämpfer: युधा श्रेष्ठः MBH. 1, 7105. 2,
1231. 4, 597. युधा वरः HARIV. 5383. 10947. — 2) f. Kampf, Schlacht
AK. 2, 8, 74. H. 796. HALĀJ. 2, 298. युधा युध्मुप धेदेषि RV. 1, 33, 7. 39,
1. 5, 23, 6. 6, 46, 11. न शत्रुरसं विविदद्युधा तं 7, 21, 6. युत्सु युत्सुनाम् 82, 4.
सुते स विन्दते युधः 8, 27, 17. 10, 103, 2. 3. AV. 1, 24, 1. 4, 24, 7. ये सेना-
भिर्बुधमायत्यस्मान् 6, 66, 1. 103, 3. 10, 10, 24. CAT. BR. 5, 2, 4, 16. युधा पते
AV. 7, 81, 3. MBH. 2, 1168. 1198. 3, 3131. BHAG. P. 6, 12, 23. युधि MBH.
1, 1171. 3, 1748. BHAG. 1, 4. R. 2, 31, 10. 86, 8. RAGH. 3, 21. Spr. 2823.
3166. VARĀH. BRH. S. 10, 3. युधि श्रेष्ठः MBH. 3, 7389. 14, 2463. युध्म् KA-
THĀS. 48, 26. im comp. PAÑĀK. 3, 2, 5. — Vgl. अमित्रा°, आयुधम् गोषु°,
पुरा°, वषा°.

युधाश्रेष्ठि m. N. pr. eines Mannes AIR. Br. 8, 21.

युधाज्ञि vgl. युद्धाज्ञि und योधाज्ञय.

युधाजित् (युधा, instr. von 2. युध्, + जित्) 1) adj. durch Kampf stehend
PAÑĀK. Br. 7, 5, 14. MBH. 3, 12705. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des
Kroṣṭhū von einer Mādrī HARIV. 1907. 2041. eines Fürsten der Ke-
kaja und mütterlichen Oheims von Bharata R. 1, 73, 1. 2 (73, 1 GORR.).
2, 70, 28. 72, 6. 7, 100, 1. RAGH. 13, 87. eines Sohnes Vṛshṇi's VP. 424.
BHAG. P. 9, 24, 11. Verz. d. Oxf. H. 49, a, 34. Königs von Uḡgajini 81, b, 8.

युधाजीव (युद्धाजीव?) m. N. pr. eines Mannes Ind. St. 3, 208, b.

युधानं (von 1. युध्) UNĀDIS. 2, 90. m. Feind UśéVAL.

युधामन्यु (युधा, instr. von 2. युध्, + म°) m. N. pr. eines Kriegers auf
Seiten der Pāṇḍava BHAG. 1, 6. MBH. 3, 2263. 18, 27. BHAG. P. 10, 82, 25.

युधामुर (युद्धामुर?) m. Bein. eines Fürsten Nanda Z. f. d. K. d. M. 3, 168.

युधि, nur im dat. युधये als infin. zu 1. युध्, RV. 5, 30, 9. 10, 27, 2. 38,

3. 84, 1. 113, 3. — Vgl. दृश्ये, मरुये u. s. w. und युधिगम.

युधिक (von 1. युध् adj. kämpfend, streitend ÇKDr. wohl eine falsche
Form.

युधिगमै (युधिम्, acc. von युधि, + गम) adj. in den Streit ziehend
AV. 20, 128, 11.

युधिष्ठिर (युधि, loc. von 2. युध्, + स्थिर) m. N. pr. P. 8, 3, 95. gaṇa
बाह्वादि zu P. 4, 1, 96. Schol. zu 6, 3, 9. pl. die Nachkommen des Juh.
P. 2, 4, 66. Sch. 1) des ältesten im Ehebett Pāṇḍu's und der Kuntī und
zwar vom Gotte Dharma erzeugten Sohnes TRIK. 2, 8, 14. H. 707. MBH. 1,
2443. fgg. 3814. HARIV. 1933. 4053. BHAG. 1, 16. LALIT. ed. Calc. 24, 8. VP.
437. 439. अन्तेष्टापि युधिष्ठिरेण सकृत् प्राप्ता ह्यनर्थः कथम् Spr. 1824.
द्वितीययुधिष्ठिर इव प्रजाः पालयामास Kṣuric. 26, 19. °राज्ञस्य 42, 3. आ-
सन्मघासु मुनयः शासति पृथ्वी युधिष्ठिरे नृपते । षड्विंशद्विपुतः शक-
कालस्तस्य राज्ञश्च ॥ VARĀH. BRH. S. 13, 3 = RĀGA-TAR. 1, 56. — 2) eines
Sohnes des Kṛṣṇa HARIV. 9196. — 3) zweier Fürsten von Kācīmīra
RĀGA-TAR. 1, 352 (auch अन्ध° genannt). 3, 379. — 4) eines Töpfers
PAÑĀK. 217, 20. Spr. 3341. — 5) eines Lehrers Verz. d. B. H. No. 778.

— Vgl. यौधिष्ठिर, यौधिष्ठिरि.

युधैः (von 1. युध्) adj. zu bekämpfen RV. 10, 120, 5.

युधम् (wie oben) UNĀDIS. 1, 144. adj. streitbar, Kämpfer; = योद्धुः
Schol. zu UP. 1, 143. RV. 1, 33, 2. 5. 2, 21, 3. 3, 46, 1. स यद्विशो ऽववृत्रस्त
युध्माः 4, 24, 4. स युध्मः सत्वा 6, 18, 2. 8, 1, 7. 81, 8. m. = शर Pfell UśéVAL.
Schlacht; Bogen MED. m. 24. = शेषसंग्राम und शरम् UNĀDIS. im
SAṆKSHIPTAS. im ÇKDr.

युध्य (wie oben) adj. zu bekämpfen; s. अ°.

युध्यामर्धि m. N. pr. eines Mannes (nach Śā.) RV. 7, 18, 24.

युधन् (von 1. युध्) adj. streitbar, Kämpfer: युधा सं कश्चिन्मिथे RV. 9,
66, 16. 88, 5. राज्ञी 10, 73, 4. — Vgl. राज्ञ°, सह°.

युन्थ्, युन्थति v. l. für पुन्थ् DHĀTUP. 3, 7.

युप्, युप्यति DHĀTUP. 26, 124 (विमोहने; nach den Erklärern व्याकु-
लीकरणे, एकीकरणे, समीकरणे). 1) verwischen (Erhabenheiten und Ver-
tiefungen ausgleichen); glätten, schlichten: याभ्यां रजौ युपितमस्तरिने
AV. 4, 23, 2. — 2) verwischen so v. a. zerstören, verwirren: अचिन्ती
यत्तव धर्मी युयोपि RV. 7, 89, 5. — 3) nach Śā. verwischt —, unsicht-
bar sein: युयोप नाभिरुपरस्यायोः RV. 1, 104, 4.

— caus. verwischen, die Spur: मृत्योः पदं योपयतः RV. 10, 18, 2. KAUC.
71. 86. यज्ञं यूपेनायोपयन् AIR. Br. 2, 1. TS. 6, 3, 4. 7. 3, 1. CAT. Br. 1, 6,
3, 1. दिशः KĀṆ. 26, 6.

— intens. योप्यते glatt streichen, schlichten: प्रस्तरम् TS. 2, 6, 5, 5.
6. CAT. Br. 1, 8, 3, 18. वेदिम् TS. 2, 6, 4, 4.

— आ caus. turbare: नकिर्देवा मिनीमसि नकिरौ योपयामसि मन्त्र्यु-
त्थं चरामसि RV. 10, 134, 7.

— सम् caus. verwischen, glätten: संयोपयतो डुरितानि विश्वा RV.
10, 163, 5.

युयु m. Pferd HALĀJ. 2, 281 wohl fehlerhaft für युयु, wie AUFRICHT
vermuthet.

युयुक्बुर m. = नुद्रव्याघ्र ÇABDAÉ. im ÇKDr. Hyäne WILSON.

युयुजानसति (यु° von 1. युज् + स°) adj. mit Rossen fahrend RV. 6, 62, 4.